

I) STEČAJNI POSTUPAK

1. UVODNI DIO

Ni najveći privredni sistemi, kao ni njihovi subjekti, nisu pošteđeni ekonomskih gubitaka ni postupaka stečaja. Mislimo da je jedan od glavnih uzročnika ovakve situacije loš privredni balans u svjetskoj privredi. Podjela na dva dijela (istočni i zapadni) je u Evropi još uvijek prisutna, prije svega, zbog ekonomskih razlika koje proističu iz ranije blokovske političke podjele. Osim toga, ne smijemo zaobići ni činjenicu da veliki broj preduzeća u Evropi ima neadekvatnu strukturu kupaca i da zavisi od velikih naručilaca, što u većini slučajeva, može dovesti do stvaranja dugova.

Postupak stečaja je neizvjestan i veoma težak za povjerioce. Osnovni cilj stečaja jeste namirenje povjerilaca, ali zavisno od imovine dužnika, koja ulazi u stečajnu masu, moguće je da svi povjerioci ne budu namireni u cijelosti, odnosno da uopšte ne budu namireni. Drugi cilj stečaja jeste eliminisanje dužnika iz privrednog života jedne zemlje. Poslovni subjekt, odnosno dužnik, koji ne može da izvršava svoje obaveze, ne može ni učestvovati u životu jedne privrede. No, ta dva cilja je veoma teško ostvariti. Činjenica je da je bolje da subjekt, koji je u finansijskim teškoćama, nastavi sa radom ako je to moguće. Zbog toga je u većini zakona, koji regulišu ovu oblast, predviđena i mogućnost da dužnik nastavi sa radom a da, u međuvremenu, izvršava svoje obaveze. I u zakonodavstvu naše zemlje je predviđena ova mogućnost, kao i u susjednim zemljama, ali na drugačiji način, nego što je to u dosadašnjim zakonskim rješenjima bio slučaj. Mislimo, naravno, na institut prinudnog poravnjanja koji nije predviđen u novom stečajnom zakonodavstvu kao samostalan institut. Postupak reorganizacije dužnika, u kome se odlučuje da li će dužnik nastaviti sa poslovanjem ili ne, pruža mnogo više mogućnosti i za dužnika i za povjerioce. Reorganizacija stečajnog dužnika treba da ublaži sve negativne posljedice koje sa sobom nosi stečajni postupak, baš zbog ispunjenja dva njegova osnovna cilja. No, ukoliko to nije moguće, sprovođenje stečajnog postupka protiv dužnika je jedino rješenje kako bi se iz privrednog života jedne zemlje eliminisao subjekt koji ne može odgovoriti svojim obavezama.